

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Marit Knutshaug Ervik**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
16/2	Formannskapet - Ørland kommune	12.02.2016
16/15	Kommunestyret - Ørland kommune	17.03.2016

Anskaffelse av biler til hjemmetjenesten

Vedlegg:

1 Notat - økonomi og miljø

Sakens bakgrunn og innhold

Formannskapet har 26.01.16 bedt om sak vedrørende biler som brukes i hjemmetjenesten, da det siden siste anskaffelse tidvis har vært store problemer. Det ønskes en vurdering på hvor omfattende utfordringen med bilene er og hva disse utfordringene innebærer for de ansatte, hvor mange av bilene som trenger og skiftes ut, hva dette vil koste, både ved kjøp og leasing.

Ørland kommune kjøpte seks el-biler til bruk i tjenesteområde helse og velferd i 2012. Fire av el-bilene har vært benyttet i hjemmetjenesten, en i avdeling helse og familie og en i oppfølgingstjenesten. Det ble innhentet tilbud både på tradisjonelle biler og el-biler. Kommunen ble gjort oppmerksom på at salg av el-biler var fritatt merverdiavgift (mva), mens det ikke var fritak for mva på leasing av el-biler og dermed ville kostnaden med leasing bli 25 % høyere enn ved kjøp. Dersom det skulle anskaffes el-biler, så måtte derfor disse kjøpes og ikke leases. Det ble på bakgrunn av dette innhentet tilbud på månedlige utgifter (renter og avdrag) ved kjøp av el-biler, og dette ble sammenlignet med leasingkostnader av tradisjonelle biler. Det ble også vektlagt at drivstoffutgiftene til el-biler var vesentlig lavere enn bensin/diesel. Ved denne vurderingen ble anskaffelse av el-biler valgt som den beste løsningen, og det ble anskaffet seks el-biler som kostet kr 208.000 hver. Det foreligger ingen gjenkjøpsavtale.

Leasingkostnadene per år på biler var før 2012 budsjettert og regnskapsført med en driftskostnad på de enhetene som disponerte bilene. Utgiftene til service, vedlikehold, drivstoff osv er blitt belastet på samme måte. Når bilene kjøpes så må kapitalkostnadene budsjetteres og bokføres som renter og avdrag på lån. Det vil si at tidligere budsjetterte utgifter til leasing ble overført fra tjenesteområde helse og velferd over til renter og avdrag med kr 4.300 per bil per måned, jfr kommunestyrevedtak 25.10.2012, sak 12/102.

Hjemmetjenesten benytter i tillegg til de fire el-bilene, en Caddy 4x4 anskaffet i 2014 og en Golf personbil 4x4 i 2016, begge med leasingavtaler.

Folkehelsevurdering

Her vurderes helse, miljø og sikkerhet for ansatte i hjemmetjenesten, og helsetjenester som skal gis til hjemmeboende.

Ansattes representanter meldte inn problemer med el-biler som ekstrasak i arbeidsmiljøutvalget 11.12.2015, og det ble fattet vedtak om gjennomføring av risiko- og

sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Utfordringer med el-bilene på vinter ble også gjennomgått i 2013, og det ble da installert dieselvevarmere. Utfordringene er fortsatt frosne ansatte, tidstyver og irritasjon over biler som ikke fungerer. El-bilene har 12 mil kjørelengde på full tank og sommervær. I kaldt vær ved bruk av varme reduseres kjørelengden med 50 %. Konsekvensen er bytte av bil i løpet av vekten, eller at tanken kjøres «tom» på grunn av kort kjørelengde. Det er også problemer med lading av el-bilene, da de bør stå i 8 timer for å bli full ladet. El-bilene har små hjul og tar seg dårlig fram på snøføre. Det er vanskelig med fremkommelighet på glatt føre. I vått vær blir det dugg i bilene, og bruk av vifte taper strøm og gir kortere kjørelengde.

ROS-analyse er gjennomført i januar 2016, basert på uttalelser fra ansatte og avviksmeldinger. Hendelsene/situasjonene som er kommet fram under ROS-analysen med bruk av el-biler i hjemmetjenesten relateres til risiko/sårbarhet på vinter. Hendelsene som oppgis er knyttet til driftssikkerhet; utladet bil, varmeapparat og medisinsk teknisk utstyr. Det opplyses at det er sannsynlig at hendelsene inntreffer, og konsekvensene anses som alvorlig i forhold til brukere som ikke vil få nødvendig helsehjelp og medisinsk teknisk utstyr som kan bli defekt ved lave temperaturer. Videre konsekvenser er unødig tidsbruk, personale som utsettes for unødig helseskade som luftveisinfeksjoner og mulig årsak til sykefravær. Det opplyses også enkelttilfeller med utforkjøring på grunn av el-bilenes svært dårlige fremkommelighet med risiko for skade på ansatt og bil. El-bilene fører til dårligere ressursutnyttelse i perioder på vinter, da mye tid brukes til innom basen for lading av bilene. Dette igjen fører til behov for flere ressurser for å kunne gi alle brukere nødvendig helsehjelp. Hendelsene er også økonomisk utfordrende.

Administrasjonens vurdering

En effektiv og robust hjemmetjeneste krever biler som er driftssikre i all slags vær og føreforhold, og gjennom hele døgnet. Arbeidsmiljøet til de ansatte må også oppleves godt og trygt. Tjenesteytingen har endret seg fra 2012 med at det er flere brukere som får sine tjenester i hjemmet, og det er flere som har behov for nødvendige tjenester gjennom døgnet. Dette er en følge av dreining av tjenesten fra institusjon til hjemmebaserte tjenester, og i tillegg en følge av samhandlingsreformen med tidligere utskrivning fra sykehus til hjemmet. Kommunen gir tjenester til brukere som har behov for livsviktige medisiner, og til brukere som må ha hjelp til å komme seg opp eller i seng.

Ved anskaffelse av driftsmiddel kan kommunen velge om en vil kjøpe eller leie driftsmiddelet. Ved leasing blir leien belastet den enheten som bruker driftsmiddelet, mens ved kjøp blir dette belastet indirekte gjennom avskrivninger. Administrasjonen vurderer leasing som det beste alternativet for hjemmetjenesten på grunn av større forutsigbarhet på kostnader, mindre tid til administrering av biler, og serviceavtale som gir økt trygghet og driftssikkerhet. Det gis ikke fradrag for mva på personbiler generelt, men for varebiler kan det gis fradrag for leasing, drivstoff osv med en besparelse på 25 %. Dette tas med i vurderingen ved anskaffelser av nye biler i hjemmetjenesten.

Rådmannens innstilling

1. Ørland kommune selger 4 el-biler som hjemmetjenesten har benyttet siden 2012.
2. Ørland kommune går til anskaffelse av leasing av samme antall biler til bruk i hjemmetjenesten iht Innkjøps- og avhendingsreglementet for Ørland kommune.
3. Leasingutgifter dekkes ved overføring fra budsjett for renter og avdrag til budsjettet til hjemmetjenesten med inntil kr 4.300 per bil per måned.
4. Ørland kommune selger 2 el-biler som benyttes i avdeling helse og familie og oppfølgingstjenesten i 2017, og går samtidig til anskaffelse av to nye biler til samme formål. Dette innarbeides i budsjett for 2017.

